

โครงการ นวัตกรรมสร้างรอยยิ้ม กลุ่ม ปตท.
(Innovation for Society)

การจัดการบัญชีการเงินและบัญชีฟาร์ม

บรรยายโดย

ดร.สุพรรณา สายรวมญาติ

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

9 กุมภาพันธ์ 2565

1. การบันทึกข้อมูลกิจการฟาร์ม
2. บัญชีฟาร์ม
3. การคำนวณค่าเสื่อม
4. รายรับ ต้นทุน และกำไร ทางเศรษฐศาสตร์และทางบัญชี
5. การประมาณการต้นทุนทางการเงิน
6. การประมาณการรายรับและกำไร
7. การคำนวณหาจุดคุ้มทุน

เราบันทึกอะไรบ้าง ?

1. บันทึกข้อมูลทั่วไปของกิจการฟาร์ม ได้แก่ วัตถุประสงค์ การก้า วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย การจัดตั้ง สถานที่ ประเภทองค์กร และโครงสร้างการบริหารงาน
2. การบันทึกทรัพย์สินและหนี้สิน
  - ทรัพย์สิน เช่น ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือเครื่องจักร อุปกรณ์ เมินสด กองค้ำ จำนวนสัตว์ สินค้าเกษตรคองเหลือ ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ ฯลฯ
  - หนี้สิน เช่น จำนวนหนี้ อัตราดอกเบี้ย กำหนดชำระ
3. การบันทึกด้านรายรับและรายจ่ายของฟาร์ม
  - รายได้ เช่น จำนวนผลผลิตที่ขายได้ ราคาขาย รายได้จากผลพลอยได้
  - รายจ่าย เช่น ค่าซื้อน้ำเชื้อพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าจ้างแรงงาน ค่าเชื้อเพลิง ค่าไฟฟ้า ค่าสร้างโรงเรือน ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ฯลฯ
4. การบันทึกด้านการผลิต ปฏิทินการเพาะปลูก เพื่อการวางแผน
5. กิจกรรมการดูแลรักษา และอื่น ๆ
6. การบันทึกการใช้แรงงาน

การบันทึกกิจการฟาร์มและการจัดทำบัญชีฟาร์มได้อย่างไร ?

1. ทรบฐานะทางการเงินของฟาร์ม เพื่อใช้ประมาณการความต้องการการใช้เงินของฟาร์ม หรือประเมินผลประกอบการและความสำเร็จของฟาร์ม
2. ใช้ในการวางแผนแก้ปัญหาฟาร์ม ตลอดจนปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกิจการฟาร์ม
3. ทรบปัญหาในรอบการผลิตที่ผ่านมา เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนา และการรับมือกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน

สินทรัพย์ (Asset)

← สิ่งที่ได้จากเงิน

1 สินทรัพย์คงที่ (Long-term asset)

ลงมูลค่า ณ วันที่รายงานงบดุล โดยมีการหักค่าเสื่อมราคาสะสม ปรากฏเป็นมูลค่าสุทธิคงที่ ณ วันที่ทำการลงบัญชี ยกเว้นที่ดิน

สินทรัพย์ถาวร (Long-term asset)

- มีสภาพคล่องต่ำ การซื้อขายแลกเปลี่ยนต้องใช้เวลาช้านาน เช่น **ที่ดิน ต้นไม้ยืนต้น** **ยุ้งฉาง โรงเรือน บ้าน**
- การซื้อขายสินทรัพย์ประเภทนี้จะกระทบต่อฐานะการเงินฟาร์มมาก เนื่องจากใช้เงินจำนวนมาก

สินทรัพย์ดำเนินการ (Intermediate asset)

- มีสภาพคล่องปานกลาง มักเป็นสินทรัพย์ที่ใช้ในกระบวนการผลิต เช่น
  - พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ต้นพันธุ์**
  - เครื่องมือ เครื่องจักรต่าง ๆ เช่น รถไถเดินตาม เครื่องพ่นยา ถังผสมอาหาร ฯลฯ**
- การตีมูลค่าประเภทนี้ต้องคิดค่าเสื่อม (Depreciation)

- บันทึก**ราคาประเมิน / ราคาตลาด**
- การประเมินมูลค่าที่ดินอาจใช้สูตร $V = R/r$

โดยที่
 V = มูลค่าปัจจุบันของที่ดิน
 R = ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต่อปีที่คาดว่าจะได้รับจากที่ดินแปลงนั้น
 r = อัตราผลตอบแทนของเงินทุนที่เจ้าของควรได้รับ

- ควรบันทึกปีที่ซื้อ/สร้าง ราคาหรือมูลค่าซื้อ (**ราคาทุน**) อายุการใช้งาน
- ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา

ใช้วิเคราะห์ค่าเสื่อมในงบรายได้ รายจ่าย

2 สินทรัพย์หมุนเวียน (Current asset)

- เปลี่ยนเป็นเงินได้ง่ายและรวดเร็ว มีสภาพคล่องตัวสูง เช่น
  - ปศุสัตว์ที่เลี้ยงไว้เพื่อจำหน่าย ปัจจัยการผลิตคattle เหลือ ปัจจัยการผลิตที่ตกลงซื้อล่วงหน้า**
  - สินค้าคงคลัง (Inventory) ได้แก่ ปัจจัยการผลิตและผลผลิตคattle เหลือ**
- ทองคำ เงินสดในมือ รวมถึง บัญชีเงินฝากในธนาคาร บัญชีลูกหนี้ เช่น **รายได้ค้างรับ และรายจ่ายล่วงหน้า**

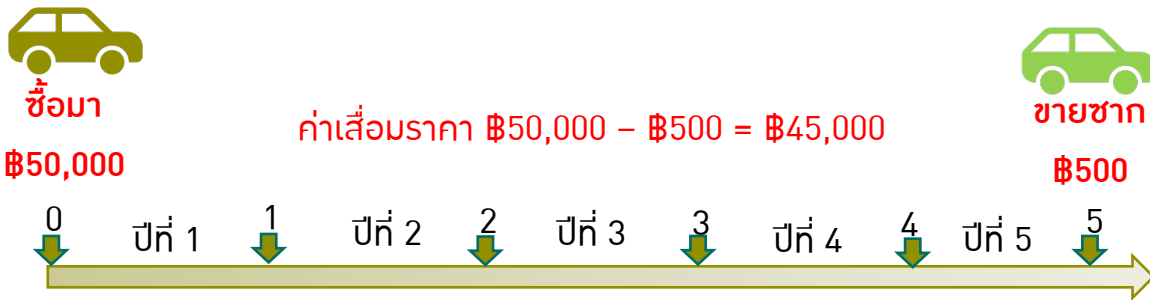
- มูลค่าสัตว์ อาหาร รวมถึง ปัจจัยการผลิตคattle เหลือ ที่มีอยู่ **ณ วันที่บันทึก โดยใช้ราคาตลาดในการประเมิน**

- บันทึกมูลค่า ณ วันที่ลงบัญชี**

ค่าเสื่อมราคา หมายถึง การลดลงของมูลค่าสินทรัพย์นั้นอันเนื่องจากการเสื่อมสภาพจากการใช้งาน และจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ใช้ในการประเมินสินทรัพย์คงที่ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปีขึ้นไป

หน่วยของค่าเสื่อมราคามี 2 ลักษณะ คือ

- ค่าเสื่อมราคาต่อปี** ค่าที่ได้นำมาใช้เป็นรายจ่ายที่ไม่เป็นเงินสด ในงบรายได้รายจ่ายที่แสดงถึงการดำเนินงานในช่วงเวลาหนึ่ง
- ค่าเสื่อมราคาสะสม** ค่าที่ได้นำมาหักมูลค่าของสินทรัพย์ที่ซื้อ มาให้เหลือเป็นมูลค่าของสินทรัพย์ ณ วันที่มีการลงบัญชีเพื่อแสดงฐานะของกิจการว่า ณ วันนั้นกิจการมีหนี้สินเท่าไร

1 Straight Line - คิดค่าเสื่อมราคาเท่าๆ กันทุกปี

$$\text{ค่าเสื่อมราคาแต่ละปี} = \frac{\text{มูลค่าซื้อ} - \text{มูลค่าซาก}}{\text{อายุการใช้งานทั้งหมด (ปี)}}$$

*หากงวดบัญชีไม่เต็มปี ต้องคำนวณระยะเวลาในงวดด้วย

2 Declining-Balance - ค่าเสื่อมราคาจะสูงในปีแรก ๆ ของการใช้งาน และปีต่อ ๆ มาจะลดลง

$$\begin{aligned} \text{มูลค่าทรัพย์สินปลายปี} &= \text{ราคาตามบัญชี ณ ต้นปี} \times \text{อัตราค่าเสื่อมราคา} \\ \text{กรณีปีสุดท้าย} : \text{ค่าเสื่อมราคาสะสม} &= \text{ราคาตามบัญชี ณ ต้นปี} - \text{มูลค่าซาก} \end{aligned}$$

3 ผลรวมจำนวนปี Sum of the Years Digits - คิดสัดส่วนค่าเสื่อมราคาแบบเร่ง โดยค่าเสื่อมในปีแรกสูงสุด และลดลงเรื่อย ๆ ในปีถัด ๆ ไป

$$\text{ค่าเสื่อมราคาปีที่ } i = \left\{ \frac{i}{T(T+1)/2} \right\} \times (\text{มูลค่าซื้อ} - \text{มูลค่าซาก})$$

* T คือ อายุการใช้งาน และ i คือ อายุการใช้งานคงเหลือ

เช่น ค่าเสื่อมปีแรก (ปีที่ 0) = $5 / \{5(5+1)/2\} * 45,000 = 15,000$

ตัวอย่าง: คุณกานทำกิจการข้าวโพดหวาน โดยจะผลิตปีละ 2 ครั้ง ได้ตัดสินใจซื้อรถปิ๊กอัพมา ราคา 750,000 บาท ขายซากได้ราคา 20,000 บาท ให้อายุการใช้งานรถคันนี้เท่ากับ 15 ปี แต่คุณกานใช้รถปิ๊กอัพนี้ในกิจการข้าวโพดหวานเพียง 15%

1. ค่าเสื่อมของรถปิ๊กอัพต่อปีเป็นเท่าไร
2. ค่าเสื่อมของรถปิ๊กอัพสำหรับการผลิตข้าวโพดต่อปีเป็นเท่าไร
3. ค่าเสื่อมของรถปิ๊กอัพสำหรับการผลิตข้าวโพดต่อฤดูการผลิตเป็นเท่าไร

คำนวณโดย Straight Line - คิดค่าเสื่อมราคาเท่าๆ กันทุกปี

Q1. ค่าเสื่อมรถปิ๊กอัพต่อปี = $(750,000 - 20,000) / 15 = 48,666.67$ บาท/ปี

Q2. ค่าเสื่อมของรถปิ๊กอัพสำหรับการผลิตข้าวโพดต่อปี = $48,666.67 * .15 = 7,300$ บาท/ปี

Q3. ค่าเสื่อมของรถปิ๊กอัพสำหรับการผลิตข้าวโพดต่อฤดูการผลิต = $7,300 / 2 = 3,650$ บาท/ปี

หนี้สิน (Liability)

คิดทั้งหนี้สิน
ในระบบและนอกระบบ

ส่วนของผู้เจ้าของ (Owner's equity)

เงินที่ต้องคืน

หนี้สินระยะสั้น

(Current Liability)

- เกิดจากการกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ซื้อสินทรัพย์หมุนเวียนของธุรกิจฟาร์ม และยังคงค้างชำระอยู่ ต้องชดใช้คืนภายใน **กำหนดไม่เกิน 1 ปีนับจากวันที่กู้ยืม**

หนี้สินระยะปานกลาง

(Intermediate Liability)

- เกิดจากการกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ซื้อทรัพย์สินประกอบการ เช่น กู้อมาซื้อรถโตนาเดินทาง เครื่องสูบน้ำ ฯลฯ และยังคงค้างชำระอยู่ และมี **กำหนดต้องใช้คืนตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน 5 ปี**

หนี้สินระยะยาว

(Long-term Liability)

- เกิดจากการกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ซื้อหรือลงทุนในทรัพย์สินถาวร เช่น กู้อเงินมาสร้างโรงเรือน ซ้อมที่ดิน ฯลฯ และมี **กำหนดเวลาที่ต้องใช้คืนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป**

เงินที่ไม่ต้องคืน

ทุน / หุ้่นสามัญ

- ทุนของผู้เจ้าของในกรณีเจ้าของคนเดียว หรือหุ้นสามัญ หรือทุนของผู้ร่วมทุน ส่วนที่นำมาลงอาาเป็นเงินสด หรือสินทรัพย์ที่ตีมูลค่าเป็นเงินได้

กำไรสะสม

- กำไรสะสมต้นงวด + กำไรจากการดำเนินงานในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งจากรายได้และรายจ่าย ถ้าเป็นนิติบุคคลต้องหักเงินปันผลหุ้่นที่จ่ายให้ผู้ถือหุ้นออก

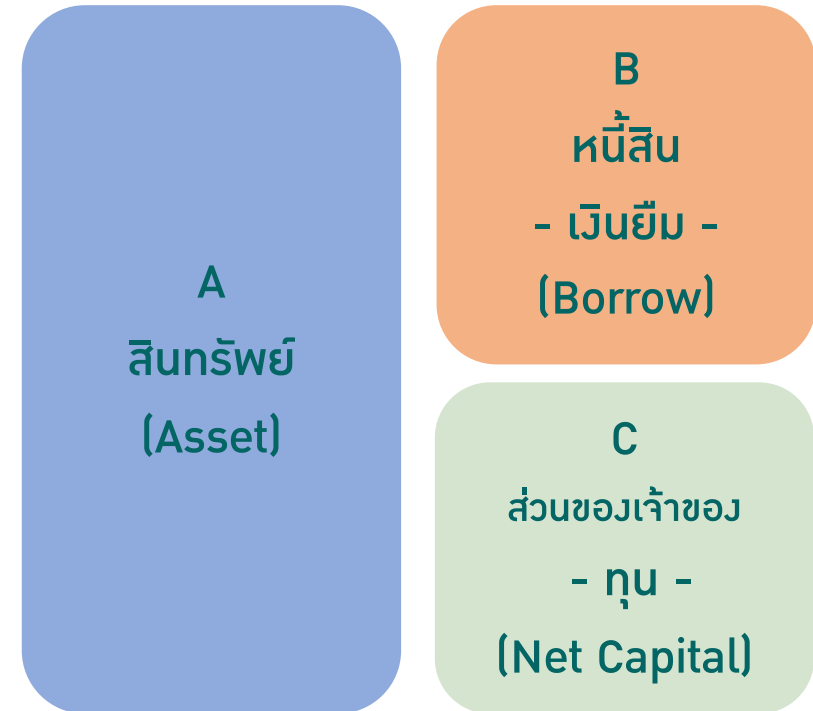
ตัวอย่างรายการบันทึกทรัพย์สินและหนี้สินของกิจการสวนทุเรียน

ตัวอย่าง การบันทึกทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์ม พ.ศ. 2564

ทรัพย์สิน				หนี้สิน			
ที่	เดือน	รายละเอียด	มูลค่า (บาท)	ที่	เดือน	รายละเอียด	มูลค่า (บาท)
ที่ดิน							
1	ธ.ค.	โฉนด 457 พื้นที่ 4.25 ไร่ ราคาประเมิน 142,000 บาท/ไร่	603,500	1		เงินกู้ ธกส	800,000
2	ธ.ค.	โฉนด 17003 พื้นที่ 30 ไร่ ราคาประเมิน 500,000 บาท/ไร่	15,000,000	2		คาร์ถพ่นสารเคมีค้างชำระ (ผ่อน)	900,000
ทรัพย์สินถาวร							
		โรงเรือนเก็บอุปกรณ์ 10 ปี	70,000				
		รถตัดหญ้าอายุ 3 ปี	30,000				
พืช							
3	ธ.ค.	ทุเรียน 600 ต้น 18,470 บาท/ต้น	11,082,000				
สัตว์							
		-					
ปัจจัยคงเหลือ							
4	ธ.ค.	ปุ๋ย 5 กระสอบ ๆ ละ 770 บาท	3,850				
ลูกหนี้+ทรัพย์สินหมุนเวียน							
5	ธ.ค.	เงินฝากบัญชีออมทรัพย์	300,000				
6	ธ.ค.	เงินฝากบัญชีประจำ	500,000				

สรุป

$$\begin{array}{rcl}
 \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} \\
 = & = & + \\
 \text{สิ่งที่ได้จากเงิน} & & \text{เงินที่ต้องคืน} \quad \text{เงินที่ไม่ต้องคืน}
 \end{array}$$

บันทึกการผลิต

บันทึกข้อมูลจำนวนการผลิตและผลผลิตที่ได้ การเกิด การตาย การคัดทิ้ง ผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ผลิตได้ วัตถุประสงค์หรืออาหารสัตว์ที่ซื้อและใช้ ยา วัคซีน และวิตามินต่าง ๆ รวมถึงบันทึกราคา ณ วันที่ซื้อ

ตัวอย่างการบันทึกปัจจัยที่ใช้ในการผลิตกิจการปศุสัตว์

ลำดับ	เดือน	รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย	รวม (บาท)
1	เม.ย.	ปลายข้าว	2 ตัน	11.30 บาท/กก.	22,600
2	เม.ย.	กากถั่วเหลือง	2 ตัน	19.45 บาท/กก.	38,900
3	พ.ค.	น้ำเชื้อ	10 หลอด	300 บาท/หลอด	3,000
4	มิ.ย.	วัคซีน	10 ตัว	15 บาท/ตัว	150
		รวม			64,650

บันทึกการแรงงาน

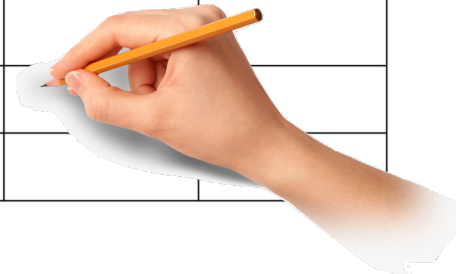
บันทึกแรงงานที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ เช่น ให้อาหาร ให้ยา ความสะอาดคอก เป็นต้น

ตัวอย่างการบันทึกผลผลิตที่ได้จากกิจการปศุสัตว์

ว/ด/ป	ผลผลิต	จำนวน	หน่วย	บริโภค	จำนวนขาย	มูลค่าขาย	หมายเหตุ
15/01/65	ไข่เปิด	40	ฟอง	10	30	140	ฟองละ 4.3 บาท
	หมูขุน	3	ตัว	-	3	30,000	เฉลี่ย 100 กก./ตัว

ตัวอย่าง การบันทึกข้อมูลการใช้แรงงานในฟาร์ม พ.ศ. 2564

ลำดับ	เดือน	รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย	รวม (บาท)
1	ม.ค.	ค่าจ้างคนงานประจำฟาร์ม	2 คน	9,000	18,000
2	ก.พ.	ค่าจ้างคนงานประจำฟาร์ม	2 คน	9,000	18,000
3	มี.ค.	ค่าจ้างคนงานประจำฟาร์ม	2 คน	9,000	18,000
		รวม			

ตัวอย่างการบันทึกสรุปข้อมูลการผลิตสัตว์กิจการฟาร์ม

จำนวนสัตว์ต้นปี + ซื้อเข้า + เกิดใหม่ = ขาย + บริโภค + ตาย + จำนวนสัตว์คงเหลือปลายปี

รายการ	สุกร			เปิด		ไข่เปิด		รวม มูลค่า (บาท)
	จำนวน	นน.	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	
1) ต้นปี	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
ซื้อเข้า								
เกิดใหม่								
ระหว่างปี								
เกิดใหม่								
ซื้อเพิ่ม								
ตาย								
ขาย								
บริโภค								
2) คงเหลือปลายปี	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
เพิ่มขึ้นสุทธิ 2) - 1)								
ลดลงสุทธิ								

การบันทึกรายรับ กรณีปศุสัตว์

1. การขายสัตว์ โดยระบุรายละเอียดวันที่ขาย จำนวน มูลค่า ราคา และน้ำหนักการขาย
2. การขายผลผลิตพลอยได้/ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เช่น มูลสัตว์ ขนสัตว์ เป็นต้น
3. รายรับอื่น ๆ เช่น การขายเครื่องจักร เป็นต้น

การบันทึกรายจ่าย กรณีปศุสัตว์

1. การซื้อสัตว์ (ยกเว้น พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ต้องแยกบันทึก)
2. การซื้ออาหารสัตว์ ต้องแยกระหว่างซื้อมา และผลิตใช้เองภายในฟาร์ม
3. ค่าซ่อมแซม บำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรต่าง ๆ
4. ค่าจ้างแรงงาน บันทึกจำนวนวัน ระยะเวลา ค่าจ้าง และสวัสดิการ
5. อื่น ๆ เช่น ค่ายา ค่าเช่าที่ ค่าภาษีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ค่าเวชภัณฑ์ ค่ารักษาสัตว์
6. การลงทุน เช่น ลงทุนเครื่องฟั่นควินซ่าเชื้อ

ตัวอย่างการบันทึกที่รายรับ-รายจ่าย กรณีฟาร์มปศุสัตว์

วัน/ เดือน	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)
4 ม.ค.	ซื้อปลายข้าว 2 ตัน ราคา 11.30 บาท/กก.		22,600
6 ม.ค.	ซื้อน้ำเชื้อพ่อพันธุ์ 10 หลอดๆ ละ 300 บาท		3,000
15 ม.ค.	จ่ายค่าแรงลูกน้อง 2 คน		4,500
16 ม.ค.	ขายมูล 10 กระสอบๆ ละ 80 บาท	800	
20 ม.ค.	ขายหมูขุน 12 ตัว ๆ ละ 114 กก. ๆ ละ 110 บาท	150,000	
	รวม	150,800	30,100

ข้อจำกัดในการบันทึกกิจการฟาร์มและบัญชีฟาร์ม

1. ต้องบันทึกทุกขั้นตอน
2. ทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
3. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินฟาร์มจำเป็นต้องทราบมูลค่าและระยะเวลาเริ่ม ระยะเวลาการใช้งาน และการหยุดใช้งาน จึงจะสามารถวิเคราะห์ได้

จากข้อมูลที่ได้จากการบันทึกกิจการฟาร์มนำมาจัดทำบัญชีฟาร์มในรูปแบบของ “งบการเงิน” (Financial statement) ซึ่งเป็นงบที่จัดทำขึ้นจากข้อมูลที่ฟาร์มบันทึกไว้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1 ปี หรือ 1 ฤดูกาลผลิต

งบการเงิน

1. งบดุล (Balance sheet :BS) ส่วนที่เป็นเจ้าของ (Owner equity)

- งบที่แสดงถึงสินทรัพย์ เมินยืม และทุน ณ ช่วงเวลาใดช่วงเวลานี้
- รู้ถึงฐานะทางการเงินที่แท้จริงของฟาร์ม เช่น มีสินทรัพย์มากน้อยแค่ไหน มีหนี้สินเท่าไร หรือทำได้เพียงพอหรือไม่
- ทราบถึงฐานะทางการเงินของกิจการฟาร์ม ที่สินทรัพย์ในแต่ละรายการของกิจการมาจากการใช้เงินทุนในส่วนของผู้เจ้าของ หรือมาจากการกู้ยืม

2. งบกำไรขาดทุน/งบรายได้รายจ่าย (Profit and loss statement : PL/ Income statement)

- แสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม โดยใช้รายงานผลการดำเนินงานของกิจการในช่วงเวลาใดเวลานี้
- ทำให้ทราบถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานของกิจการฟาร์ม จากการนำสินทรัพย์ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์

3. งบกระแสเงินสด (Cash flow Statement or Statement of cash flow)

- รายงานถึงการเปลี่ยนแปลงเงินสดของกิจการในช่วงเวลานี้ โดยใช้ข้อมูลทางการเงินของงบดุลและงบกำไรขาดทุนแสดงเฉพาะรายการที่เป็นเงินสดเท่านั้น
- ทราบถึงการเคลื่อนไหวของกระแสเงินสดที่มีอยู่ของกิจการฟาร์ม ที่สามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานได้

ข้อมูลจากการบันทึกกิจการฟาร์ม

สินทรัพย์ฟาร์ม

หนี้สินฟาร์ม

การผลิต

การใช้ปัจจัยการผลิต

การเก็บเกี่ยว

การจัดการหลังการเก็บ

เกี่ยว

การใช้แรงงาน

การผลิต

การตลาด

การขาย

รายจ่าย ได้แก่

1. ต้นทุนการผลิต - คิดเฉพาะจ่ายออกไป
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายการบริหาร และค่าใช้จ่ายการตลาด
3. ค่าเสื่อมราคา
4. ดอกเบี้ยจ่าย
5. ค่าภาษีนิติบุคคล คิดเฉพาะที่ธุรกิจฟาร์มได้มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ

รายได้ ได้แก่

1. รายได้จากการขายผลผลิต
2. รายได้จากการขายผลผลิตผลพลอยได้ (By-Product)
3. รายได้อื่น ๆ

งบดุล

งบกระแสเงินสด

งบกำไรขาดทุน

Note: รายได้ที่ไม่ใช่ผลตอบแทนของธุรกิจอย่างแท้จริงจะไม่นำมาลง !!!!

ตัวอย่าง งบดุล
 ฟาร์มโคนม เคนฟาร์ม
 ณ วันที่ 5 มีนาคม 2564

สินทรัพย์			หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน			หนี้สินหมุนเวียน	270,000.00
เงินสด		991,150.30	เจ้าหนี้การค้า	270,000.00
ลูกหนี้การค้า		70,000.00		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			หนี้สินไม่หมุนเวียน	5,537,068.65
ที่ดิน		4,600,000.00	เป็นกู้	5,537,068.65
โรงเรือน	1,675,000.00		รวมหนี้สิน	5,807,068.65
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสมโรงเรือนโคนม	83,750.00	1,591,250.00		
โคนม		8,294,000.00	ส่วนของผู้ถือหุ้น	13,844,800.30
ยานพาหนะ	5,097,000.00		ทุน	13,644,000.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสมยานพาหนะ	1,019,400.00	4,077,600.00	กำไรขาดทุน	200,731.65
อุปกรณ์รดนม	139,000.00			
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสมอุปกรณ์	111,200.00	27,800.00		
รวมสินทรัพย์		19,651,800.30	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	19,651,800.30

ที่มา : กณิตา สุนทรไชย และคณะ. 2564. การส่งเสริมประสิทธิภาพการรายงานทางการเงินฟาร์มโคนม ด้วยระบบสารสนเทศทางบัญชี. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: 8(4), 1-18.

ตัวอย่าง
งบกำไร-ขาดทุน หรือ งบรายได้-รายจ่าย
ฟาร์มโคนม เคนฟาร์ม
ณ วันที่ 5 มีนาคม 2564

(1) รายได้	1,798,856.00
รายได้จากการขายน้ำนม	1,362,678.00
รายได้อื่น ๆ	436,178.00
(2) ค่าใช้จ่าย	1,597,624.35
ค่าอาหาร	270,000.00
ค่าแรงงาน	75,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,000.00
ค่าเสื่อมราคา – โรงเรือน	83,750.00
ค่าเสื่อมราคา – ยานพาหนะ	1,019,400.00
ค่าเสื่อมราคา – อุปกรณ์รีดนม	111,200.00
ค่าน้ำ	500.00
ค่าไฟฟ้า	3,000.00
ค่ายารักษาโรค	3,000.00
ค่าขนส่งนม	14,000.00
ค่าน้ำมัน	5,000.00
ค่าโทรศัพท์	3,000.00
ดอกเบี้ยจ่าย	8,774.35
กำไรสุทธิ (1) – (2)	201,231.65

ที่มา : ภนิตา สุนทรไชย และคณะ. 2564. การส่งเสริม
ประสิทธิภาพการรายงานทางการเงินฟาร์มโคนม ด้วยระบบ
สารสนเทศทางบัญชี. วารสารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: 8(4), 1-18.

ข้อมูลจากงบกำไร-ขาดทุน ฟาร์มโคนม เคนฟาร์ม
ณ วันที่ 5 มีนาคม 2564

รายการ		รายการชดเชย	ชดเชย + ไม่ชดเชย
(1) รายได้		1,798,856.00	1,798,856.00
รายได้จากการขายน้ำนม	1,362,678.00	✓	✓
รายได้อื่น ๆ	436,178.00	✓	✓
(2) ค่าใช้จ่าย		383,274.35	1,597,624.35
ค่าอาหาร	270,000.00	✓	✓
ค่าแรงงาน	75,000.00	✓	✓
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,000.00	✓	✓
ค่าเสื่อมราคา - โรงเรือน	83,750.00		✓
ค่าเสื่อมราคา - ยานพาหนะ	1,019,400.00		✓
ค่าเสื่อมราคา - อุปกรณ์รีดนม	111,200.00		✓
ค่าน้ำ	500.00	✓	✓
ค่าไฟฟ้า	3,000.00	✓	✓
ค่ายารักษาโรค	3,000.00	✓	✓
ค่าขนส่งนม	14,000.00	✓	✓
ค่าน้ำมัน	5,000.00	✓	✓
ค่าโทรศัพท์	3,000.00	✓	✓
ดอกเบี้ยยจ่าย	8,774.35	✓	✓
กำไร (1) - (2)		1,415,581.65	201,231.65

ตัวอย่าง
งบกระแสเงินสด
ฟาร์มโคนม เคนฟาร์ม

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
เงินสดรับ	1,798,856.00
ยอดขาย	1,798,856.00
เงินสดจ่าย	383,274.35
ต้นทุนผลิต & ขาย	371,500.00
ค่าใช้จ่ายบริหาร	3,000.00
ดอกเบี้ยยจ่าย	8,774.35
เงินสดรับ - เงินสดจ่าย	1,415,581.65
ค่าเสื่อมราคา	1,214,350.00
เงินสดคงเหลือก่อนชำระคืนเงินกู้	2,629,931.65
ชำระคืนเงินต้นกองทุนหมู่บ้าน	5,000.00
ชำระคืนเงินต้นธนาคารปีที่ 1	120,000.00
เงินสดคงเหลือหลังชำระคืนเงินกู้	2,504,931.65

ความคล่องตัวทางการเงินของฟาร์ม

อัตราส่วนเงินหมุนเวียน (Current ratio : CR)

$$\text{อัตราส่วนเงินหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

$$\text{CR} = \frac{1,061,150.30}{270,000} = 3.93$$

อัตราส่วนเงินหมุนเวียนของกิจการเท่ากับ 3.93 หมายความว่ากิจการมีทรัพย์สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี เท่ากับ 3.93 เท่า ซึ่งถือว่ากิจการมีสภาพคล่องสูง

ความสามารถในการชำระหนี้ (Solvency Ratio)

อัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ (Leverage ratio: LR)

$$\text{อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

$$\text{LR} = \frac{5,807,068.65}{13,844,800.30} = 0.42$$

อัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้เท่ากับ 0.42 (น้อยกว่า 1) หมายความว่า ปัจจุบันกิจการมีสัดส่วนของหนี้สินทั้งหมดเป็น 0.42 เท่าของทุนตนเอง แสดงว่ากิจการนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดี

ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

อัตราส่วนเบื้องต้น (Gross ratio : GR)

$$\text{อัตราส่วนเบื้องต้น} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน}}{\text{รายได้ทั้งหมด}}$$

$$\text{GR} = \frac{1,597,624.35}{1,798,856} = 0.89$$

สัดส่วนของรายจ่ายทั้งหมดในการดำเนินงาน (Operating Expense) คิดเป็นร้อยละ 88.8 ของรายได้รวม หากค่าเฉลี่ยในการผลิตอยู่ที่ร้อยละ 70 แสดงว่ากิจการฟาร์มมีต้นทุนการผลิตต่อรายได้สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

อัตราส่วนผลตอบแทนจากทุนตนเอง (Return on Equity: ROE)

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุนตนเอง} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

$$\text{ROE} = \frac{201,231.65}{13,844,800.30} = 0.015$$

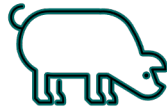
ถ้าหากฟาร์มมีผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งหมด หรือผลตอบแทนต่อทุนของตนเองต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของฟาร์มทั่วไป ถือว่ากิจการมีการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานต้องหาแนวทางแก้ไข

ต้นทุนชัดเจน (Explicit cost)

- ต้นทุนทางบัญชี เป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงและมีการจ่ายออกไปเป็นตัวเงิน

สร้างฟาร์ม
สร้างใหม่ 1 ล้านบาท

สุกรขุน
ซื้อลูก ตัวละ 3700 บาท

ระบบบำบัด
สร้างใหม่ 300,000 บาท

ต้นทุนไม่ชัดเจน (Implicit cost)

- ต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นต้นทุนที่ไม่ได้จ่ายออกไปเป็นตัวเงิน เกิดจากการนำทรัพยากรใน 2 ส่วน คือ ต้นทุนของการใช้ทรัพยากรเจ้าของ และค่าเสื่อมราคาทางเศรษฐกิจ (Economic depreciation)

เจ้าของฟาร์ม

ที่ดิน
มีอยู่แล้วเป็นมรดก

ต้นทุนทางบัญชี (Accounting cost)

- ต้นทุนการผลิตสินค้าที่ผู้ผลิตได้ มีการจ่ายจริง และลงบันทึกรายการทางบัญชี

$$\text{Accounting cost} = \text{Explicit cost}$$

VS

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ (Economic cost)

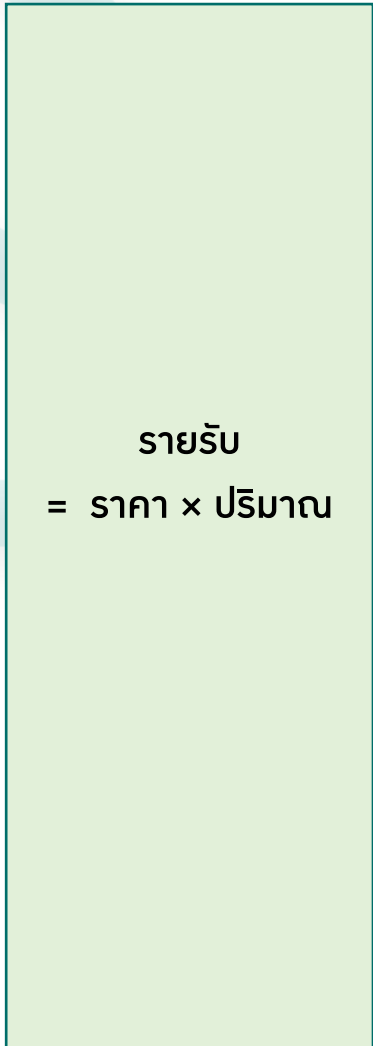
- ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการผลิต ทั้งที่มีการจ่ายจริงและไม่ได้จ่ายเป็นตัวเงิน

$$\text{Economic cost} = \text{Implicit cost} + \text{Explicit cost}$$

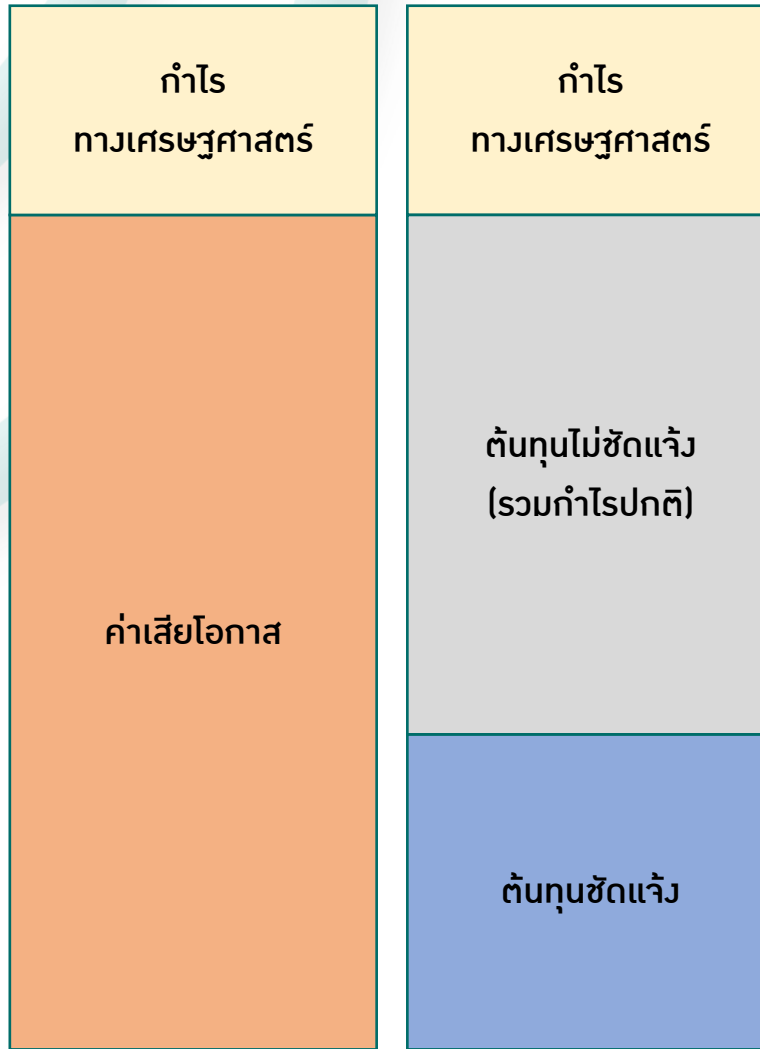
หมายเหตุ: ในทางเศรษฐศาสตร์ ต้นทุนค่าน้ำที่ไม่เป็นเงินสดจะมี 3 รายการคือ

- ค่าเสียโอกาสใช้ที่ดินของตัวเอง -> คำนวณจากค่าเช่าที่ดินบริเวณใกล้เคียง
- ค่าเสื่อมอุปกรณ์และโรงเรือนที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี -> คำนวณจากค่าเสื่อมอุปกรณ์และโรงเรือน
- ค่าเสียโอกาสเงินทุนระยะยาว -> อย่างน้อยต้องเท่ากับดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน

รายรับ

ต้นทุน + กำไร ทาง ศศ.

มุมมองทางเศรษฐศาสตร์
การจัดการบัญชีการเงินและบัญชีฟาร์ม

ต้นทุน + กำไร ทางบัญชี

มุมมองทางบัญชี

ต้นทุน (cost) คือ มูลค่าของทรัพยากรที่สูญเสียไปเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการ

ประเภทต้นทุนทางการเงินของธุรกิจสามารถจำแนกได้หลากหลายรูปแบบตามลักษณะที่ใช้ จำแนกต้นทุนตาม

จำแนกตามกิจกรรม

1. **ต้นทุนการผลิต (Manufacturing costs):** ต้นทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า: ต้นทุนวัตถุดิบทั้งทางตรงและทางอ้อม ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิตอื่น ๆ
2. **ต้นทุนการดำเนินงาน (Operation costs):** ต้นทุนต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าโดยตรง

หน่วยที่ใช้ในการคำนวณ:

- บาท/สินค้า 1 หน่วย
- บาท/กิโลกรัม
- บาท/ฟาร์ม
- บาท/ไร่

ค่าเสื่อมอุปกรณ์

นิยมใช้การคำนวณค่าเสื่อมแบบเส้นตรง (Straight Line Method) หน่วย: บาท/ปี

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{มูลค่าซื้อ} - \text{มูลค่าซาก}}{\text{อายุการใช้งานทั้งหมด (ปี)}}$$

หมายเหตุ: หน่วยที่ใช้ในการคำนวณขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและการนำเสนอต้นทุนการผลิตให้เข้าใจง่าย

จำแนกตามระดับกิจกรรมหรือระยะเวลา

การผลิตระยะสั้น คือ ระยะเวลาของการผลิตที่จะต้องมีปัจจัยคงที่อย่างน้อยหนึ่งตัวทำงานร่วมกับปัจจัยผันแปร

1. **ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost: FC):** คือต้นทุนในการจัดหาปัจจัยคงที่ เพื่อการผลิต เช่น ค่าก่อสร้าง, ค่าเช่าที่ดินของตนเอง ค่าเสื่อมราคาและค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร เช่น ค่าเสื่อมรถดำนา ค่าเสื่อมเครื่องสูบน้ำ ค่าเสื่อมเครื่องพ่นสารเคมี ค่าเสื่อมบ่อเลี้ยงปลา ค่าเสื่อมโรงเรือน ค่าเสื่อมมอเตอร์ไซค์ ฯลฯ
2. **ต้นทุนผันแปร (Variable Cost: VC):** คือต้นทุนในการจัดหา ปัจจัยผันแปร เช่น ค่าจ้างแรงงาน, ค่าวัตถุดิบ เป็นต้น

ปัจจัยผันแปร (Variable inputs) คือ ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต้องใช้เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตในระยะเวลาสั้น ต้นทุนจึงเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงในระดับกิจกรรมหรือปริมาณการผลิต ดังนั้น หากต้องการเพิ่มผลผลิตปริมาณการใช้ปัจจัยผันแปรก็จะเพิ่มขึ้น

ปัจจัยคงที่ (Fixed inputs) คือ ปัจจัยการผลิตที่ปริมาณการใช้ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณผลผลิต ส่งผลให้ต้นทุนรวมมีได้เปลี่ยนแปลงไปตามระดับของการผลิตในช่วงของการผลิตระดับหนึ่ง

ผลตอบแทน: จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้
ราคาขายต่อหน่วย

ต้นทุนการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร

1. การสร้างโรงเรือน **ค่าเสื่อมราคา (ต่อปี)**
2. การลงทุนในเครื่องจักร เช่น เครื่องสับข่า เครื่องอบ เครื่องอบแห้ง เครื่องบรรจุถุงชา ตะแกรงร่อน เขียง มีด ตะกร้า ถังแก๊ส

ต้นทุนการดำเนินงาน (ต่อปี หรือต่อหน่วยสินค้า)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ เช่น ค่าตอบแทน คนดูแลบัญชี ค่าพาหนะ ค่าโทรศัพท์

ต้นทุนการผลิต: ****ระบุขั้นตอน วัตถุดิบ และอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน เพื่อประมาณต้นทุน**

1. วัตถุดิบ: ฝักเขียงดา ซึ่งมีทั้งปลูกเองและรับซื้อจากชาวบ้านในชุมชน ดังนั้น กรณีปลูกเองจะมีต้นทุนการเพาะปลูก
2. ค่าแรง (จำนวนแรงงาน จำนวนชั่วโมงทำงาน ค่าแรงต่อชั่วโมง หรือ ค่าแรงต่อวัน)
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการผลิต เช่น ค่าบรรจุภัณฑ์น้ำ ค่าไฟ ค่าแก๊ส

รายการ	อายุการใช้งาน (ปี)	จำนวน	มูลค่าซื้อ/สร้างต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)	ค่าเสื่อมราคา/ปี (บาท)
อาคารแปรรูป	20	1	400,000	400,000	20,000
เครื่องบรรจุชา	10	1	350,000	350,000	35,000
เครื่องอบ	5	1	39,000	39,000	7,800
เขียง	2	4	250	1,000	500
ตะแกรงร่อน	2	3	700	2,100	1,050
รวม					64,350

รายการค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อปี	รวม (บาท)
ค่าไฟฟ้า	252
ค่าน้ำประปา	300
ค่าคนดูแลบัญชี	10,000
ค่าโทรศัพท์	7,200
ค่าตอบแทนพนักงานขาย	60,000
รวม	77,725

รายการค่าใช้จ่ายในการผลิต	รวม	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ (หน่วย)	ต้นทุน/หน่วย (บาท)
ต้นทุนค่าวัตถุดิบทางตรง	6,000	100	60.00
ค่าแรงงานชั่วคราวต่อปี	16,500	100	165.00
ซองบรรจุภัณฑ์			4.50
ฉลากสติ๊กเกอร์			2.00
แผ่นกันชื้น			0.25
รวม			231.75

ต้นทุนคงที่

หมวดปัจจัย	รายการ	จำนวน	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ต้นทุนทั้งหมด (บาท)
อาคารและที่ดิน					
1. โรงผลิต	ค่าเสื่อมอาคาร	1	400,000	20	20,000
2. ที่ดิน		3	550	1	1,650
3.					
เครื่องจักร อุปกรณ์					
1. เครื่องบรรจุชา	ค่าเสื่อม	1	350,000	10	35,000
2.					
3.					
รวมต้นทุนการลงทุนสนสินทรัพย์					
ค่าใช้จ่ายด้านการขายและบริการ					
1. ผู้จัดการ	เงินเดือน (บาท/คน/เดือน)	1	1,000		12,000
2. ยานพาหนะ	ค่ายานพาหนะ (บาท/เดือน)	1	3,000		36,000
3. โทรศัพท์	ค่าโทรศัพท์	2	300		7,200
รวม					111,850

ต้นทุนผันแปร

หมวดปัจจัย	รายการ	จำนวนที่ใช้ต่อ 1 หน่วยสินค้า	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท)
วัตถุดิบ				
1.	ยอดผัก (กก.)	0.06	200	12
2.	ใบเตย (กิโลกรัม)	0.166	30	4.98
3.				
ค่าใช้จ่ายด้านการผลิต				
1.	שובบรรจุภัณฑ์	1	4.5	4.5
2.	แผนกันชื้น (ชิ้น)	1	0.25	0.25
3.	ฉลากสติ๊กเกอร์ (ชิ้น)	1	6	6
รวม				165.73

หมวดค่าแรงงาน	จำนวนแรงงาน (คน/วัน)	ค่าจ้าง (บาท/คน/วัน)	จำนวนวันทำงาน (วัน/เดือน)	จำนวนแรงงานที่ใช้ทั้งหมด (คน)	ต้นทุนค่าแรงทั้งหมด (บาท)	ค่าแรงเฉลี่ย (บาท/ 1 หน่วยสินค้า)
รายเดือน	2	300	23	46	13,800	138

หมายเหตุ : จำนวนสินค้าที่ผลิตได้ 100 ชิ้น

ผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ คือ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

$$\text{รายได้จากการขาย} = \text{จำนวนผลผลิตที่ขาย} \times \text{ราคาขาย}$$

$$\text{กำไรขั้นต้น} = \text{รายได้จากการขาย} - \text{ต้นทุนการผลิต}$$

$$\text{กำไรสุทธิ} = \text{กำไรขั้นต้น} - \text{ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ}$$

การคำนวณหาจุดคุ้มทุน

ราคาที่จุดคุ้มทุน (Break-even price) แสดงถึงระดับราคา ณ เท่าทุนของสินค้าในทางเศรษฐศาสตร์ คือ ราคา ณ กำไร = 0

$$\text{ราคาขายคุ้มทุน} = \frac{\text{ต้นทุนผันแปร} + \text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ปริมาณต่อหน่วย}}$$

ปริมาณที่จุดคุ้มทุน (Break-even quantities) แสดงถึง ระดับปริมาณผลผลิต ณ จุดที่เป็นราคาคุ้มทุน ในทางเศรษฐศาสตร์ คือ ปริมาณ ณ กำไร = 0

$$\text{ปริมาณคุ้มทุน} = \frac{\text{ต้นทุนผันแปร} + \text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ราคาขายต่อหน่วย}}$$

อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-cost ratio)

$$\text{BC Ratio} = \frac{\text{รายรับทั้งหมด}}{\text{ต้นทุนทั้งหมด}}$$

รายได้

ผลิตภัณฑ์ที่ได้	ปริมาณ (ถุง/ปี)	ราคา (บาท/ถุง)	รายได้ทั้งหมด (บาท/ปี)
ชาสมุนไพร	1,000	500	500,000

Note: ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ สามารถคำนวณได้ทั้ง ค่าใช้จ่ายต่อปี หรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วยสินค้า

กำไร

รายการ	มูลค่า	หน่วย
รายได้	500,000	บาท/ปี
ต้นทุนการผลิต	222,380	บาท/ปี
ต้นทุนผันแปร	165.73 บาท/ถุง * 1000 ถุง	บาท/ปี
ต้นทุนคงที่	56,650	บาท/ปี
กำไรขั้นต้น	277,620	บาท/ปี
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ	55,200	บาท/ปี
กำไรสุทธิ	222,420	บาท/ปี
กำไรสุทธิ	222.42	บาท/ถุง

ต้นทุนผันแปร	เงินสด (บาท/ตัว)
1.1 ค่าแรงงาน	143.31
1.2 ค่าวัสดุ	7,622.11
ค่าพันธุ์สัตว์ (รวมสูญเสีย)	3,503.05
ค่าอาหาร	3,637.54
ค่ายาและเวชภัณฑ์	420
ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า	51.93
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4.49
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	3.65
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์	1.45
1.3 ค่าบริหารจัดการ	91.99
รวมต้นทุนผันแปร	7,857.41
ต้นทุนคงที่	เงินสด (บาท/ตัว)
2.1 ค่าเช่าที่ดิน	6.25
2.2 ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์	68.20
1.3 ค่าบริหารจัดการ	32.07
รวมต้นทุนคงที่	106.52

ต้นทุนทั้งหมด = ต้นทุนผันแปร + ต้นทุนคงที่	
ต้นทุนทั้งหมด	เงินสด (บาท/ตัว)
ต้นทุนผันแปร	7,857.41
ต้นทุนคงที่	106.52
รวมต้นทุนทั้งหมด	7,963.93
น้ำหนักเฉลี่ย (กก./ตัว)	100
ต้นทุนทั้งหมดต่อน้ำหนัก 1 กก.	79.63
รายได้ทั้งหมด	เงินสด (บาท/ตัว)
ราคาขาย (บาท/กก.)	102
น้ำหนักขายสุกรเฉลี่ย (กก.)	100
รายได้จากการจำหน่ายสุกรขุน	10,200
รายได้จากการขายมูลสุกร	72.46
รวมรายได้ทั้งหมด	10,272.46
กำไร	2,308.56

Break-even price	ต้นทุนทั้งหมด/น้ำหนักเฉลี่ยที่ขาย	79.63	บาท/กก.
Break-even quantity	ต้นทุนทั้งหมด/ราคาตลาด	78.07	กก./ตัว
Benefit-Cost ratio		1.289	เท่า

ตัวอย่างกำไรในทางเศรษฐศาสตร์ VS กำไรทางบัญชี กิจการสวนทุเรียน

	ทางบัญชี (บาท/ปี)	ทางเศรษฐศาสตร์ (บาท/ปี)
(1) รายได้จากขายทุเรียน 42 ตัน	3,360,000	3,360,000
ก. ต้นทุนการผลิตผันแปร	294,500	294,500
ค่าปุ๋ยและยาฆ่าแมลง	65,000	65,000
ค่าแรงงานจ้าง	216,000	216,000
ค่าน้ำมัน	8,000	8,000
ค่าน้ำ และค่าไฟ	3,000	3,000
อื่น ๆ	2,500	2,500
ข. ต้นทุนการผลิตคงที่	3,500	3,500
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์	1,000	1,000
ค่าเสื่อมโรงเรือน	500	500
ค่าดอกเบี้ยเงินกู้	2,000	2,000
(2) ต้นทุนการผลิตรวม ก + ข	298,000	298,000
กำไรทางบัญชี (1) + (2)	3,062,000	3,062,000
		ทางเศรษฐศาสตร์ (บาท/ปี)
กำไรทางบัญชี		3,062,000
ต้นทุนเสียโอกาสที่ดิน 10 ไร่ ๆ ละ 1,000 บาท		10,000
ต้นทุนเสียโอกาสแรงงานครัวเรือน 2 คน ค่าแรง 300 บาท/วัน		219,000
ต้นทุนเสียโอกาสเงินทุนตนเองระยะสั้น (*คิดอัตราดอกเบี้ย 1.5% ต่อปี)		4,418
ต้นทุนเสียโอกาสเงินทุนตนเองระยะยาว (*คิดอัตราดอกเบี้ย 6.0% ต่อปี)		210
กำไรทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ		2,823,000

Q & A